

СКЛАДОВІ СИЛАБУСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Виховання толерантності в учнів початкової школи»

I Основна мета засвоєння курсу полягає у формуванні у майбутніх учителів початкової школи готовності до виховання толерантності у школярів початкової школи; здатних до саморозвитку та фахового зростання, які вміють на високому рівні організувати виховуюче толерантне навчальне середовище, сформувати у школярів початкової школи соціальну та громадянську компетентності.

II. Місце освітнього компоненту в програмі підготовки фахівців певної спеціальності

Освітній компонент «Виховання толерантності в учнів початкової школи» дозволяє набути студентам спеціальності «Початкова освіта» додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу освітніх компонентів професійної підготовки.

III. Завдання освітнього компоненту:

- формування соціальної, громадянської та загальнокультурної компетенцій майбутнього вчителя-початківця, його педагогічної майстерності;
- оволодіння знаннями Державного стандарту Нової української школи щодо соціальної та громадянської компетентностей;
- підготовка студентів до організації навчально-виховного процесу на засадах толерантності, педагогіки співробітництва, партнерства, терпеливості, емпатії;
- оволодіння сучасними методами та способами організації толерантної взаємодії школярів початкової школи ;
- оволодіти технологіями самоаналізу, рефлексії щодо власної поведінки

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даного освітнього компоненту

Основні знання:

- мати цілісне уявлення про понятійний апарат дисципліни та історію її розвитку (сутність поняття «толерантність», історію виникнення досліджуваного суспільного явища та його сучасний стан у різних країнах);
- усвідомлювати власну ідентичність та культурну різноманітність інших народів;
- знати та критично розуміти світ (політики, юриспруденції, прав людини, культури, культур, релігії, історії, ЗМІ, економіки, довкілля та сталого розвитку);

- методику формування громадянських ідеалів, ціннісних орієнтацій, та вмінь толерантного ставлення до інших як основи громадянської компетентності учнів початкових класів;

- методи і форми виховання педагогічної толерантності; методику організації громадянської та патріотичної діяльності учнів на основі вивчення традицій й культури власного народу та інших країн у початковій школі.

Основні вміння :

- орієнтуватися в історичному часі та соціальному просторі, опрацьовувати суспільну інформацію, пояснювати її зміст

- працювати над формуванням власної педагогічної толерантності та толерантною поведінкою школярів початкових класів ;

- аналізувати зміст і особливості громадянської та історичної освітніх галузей за програмою НУШ в системі інтегрованого навчання відповідно державному стандарту початкової загальної освіти;

- раціонально добирати зміст, форми, методи та форми для формування у молодших школярів громадянської компетентності;

- здійснювати ефективну організацію громадянської та патріотичної діяльності учнів у початковій школі на основі.

V. Короткий зміст освітнього компоненту

Тема 1. Курс виховання толерантності у школярів початкової школи у підготовці педагога початкової школи. Мета та завдання толерантності школярів як складової громадянської та соціальної компетентності. Об'єкт, предмет та завдання курсу. Зв'язок з іншими науками. Історія розвитку проблеми толерантності особистості в педагогічній думці минулого.

Тема 2 Теоретичні аспекти визначення сутності поняття «толерантність». Філософські аспекти проблеми толерантності. Педагогічні засади виховання толерантності. Толерантність як якість особистості демократичної держави.

Тема 3. Аксиологічний підхід як основа виховання толерантності

Сутність аксиологічного підходу в контексті навчального курсу. Структура толерантності особистості школяра: знання-цінності, уміння-цінності, відносини-цінності, якості-цінності.

Тема 4 Вимоги Нової української школи щодо виховання толерантності. Толерантність як один із принципів реалізації педагогіки партнерства. Форми забезпечення педагогіки партнерства у початковій школі. Аналіз тематичних тижнів програми НУШ щодо потенційних можливостей виховання толерантності. Критерії й показники вихованості толерантності в учнів початкової школи

Тема 5. Педагогічна толерантність вчителя початкової школи. Роль вчителя у створенні толерантного середовища в початковій школі. Специфіка прояву педагогічної толерантності у вчителя початкової школі. Методи і форми формування педагогічної толерантності

Тема 6. Керівництво навчальним процесом та оцінювання на засадах толерантності. Особливості управління на засадах толерантності Вибір форм взаємодії у педагогічному колективі. Специфіка формувального оцінювання на засадах толерантності. Вплив оцінки на самооцінку учня початкової школи.

Тема 7 Роль освітнього середовища у вихованні толерантності в учнів початкової школи. Визначення ознак толерантного середовища. Фактори виникнення протиріч у навчальному середовищі. Роль вчителя у створенні толерантного середовища початкової школи

Тема 8. Методи і форми виховання толерантності у початковій школі. Діалогічні методи виховання толерантності. Ігрові методи. Методи, спрямовані на виховання емпатії. Рефлексивні методи, що сприяють вихованню толерантності.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра педагогіки і методики початкового навчання Факультету педагогіки і психології:

канд. пед. наук, доцент Лук`янченко Ольга Миколаївна,

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення освітнього компоненту відводиться 90 годин (з кредити ЄКТС), з яких: лекційних – 16 год., практичних -- 20 год., самостійної роботи - 54 год.

Дисципліна викладається у VIII (IV)семестрі.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення освітнього компоненту

1. Білоус Т. М. Виховання толерантності в студентів вищих педагогічних навчальних закладів у процесі вивчення іноземної мови: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Т. М. Білоус. К., 2004. 20с.

2. Бех І. Д. Виховання особистості: підручник. К.: Либідь, 2008. 848с.

3. Варенко Т. К. Виховання педагогічної толерантності майбутніх учителів на основі аксіологічного підходу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07. Харків, 2011. 20 с.

4. Декларація принципів толерантності / [Проголошена та підписана 16 листопада 1995 р.]. Париж: ООН, 1996. 16 с. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/toleranc.shtml

5. Живемо в демократії. URL: <https://www.living-democracy.com.ua/>.

6. Тодорцева Ю.В. Педагогіка толерантності: методичні рекомендації / Ю.В.Тодорцева. – Одеса: ПНЦАПНУ, 2004. – 90 с.

IX. Система оцінювання: модульний контроль, залік.

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, виконання творчих індивідуальних завдань, підготовки есе, презентацій, конспектів уроків за заданою тематикою

Підсумковий контроль: залік